

Päť cien Envirofilmu 2006 pre Pavla Barabáša

Prehliadka víťazných filmov už tradične aj v tomto roku ukončila Medzinárodný festival filmov o životnom prostredí Envirofilm 2006. Dvanásť ročník festivalu, ktorého organizátorom je Slovenská agentúra životného prostredia, a ktorý je členom medzinárodnej asociácie festivalov o ochrane životného prostredia EComove International, sa v prvý májový týždeň konal v troch stredoslovenských mestách, Banskej Bystrici, Banskej Štiavnici a Zvolene. Okrem filmových zážitkov ponúkol svojim účastníkom a návštevníkom množstvo zaujímavých sprievodných podujatí.

Medzinárodná súťaž výtvarnej tvorivosti detí a mládeže Zelený svet sprevádza Envirofilm od jeho druhého ročníka. Do tohto, už jedenásťeho Zeleného sveta, zaslalo svoje výtvarné práce, animované filmy a fotografie viac ako 3 tisíc detí zo Slovenska, Lotyšska, Poľska, Srbska a Čiernej Hory, Rumunska a Číny. Držitelkou Hlavnej ceny Zeleného sveta 2006 sa stala deväťročná školáčka Sofia Vargová z Lučenca. Hlavnú cenu v kategórii detský animovaný film si odniesla Dominika Trvalcová z banskobystrickej Základnej umeleckej školy J. Cíckera a Lucii Zsilinskej z Trvdosoviec porota udelila hlavnú cenu v kategórii fotografia. Jedenásťročná Katarína Čambálová

filmov v kinosále Múzea SNP sa denne vystriedalo okolo 600 až 700 divákov. Tu sa premietali filmy aspirujúce na festivalové ocenenia. Zo 109 filmov (23 krajín sveta) prihlásených do dvanásťeho ročníka Envirofilmu výberová komisia vybrala 35, ktoré posudzovala medzinárodná porota v zložení Steve Lichtag (Česká republika), Adrian Warren (Veľká Británia), Katarína Javorská (Slovensko), Ferenc Varga (Maďarsko), Andrzej Traczykowski (Poľsko) a Hakan Öñiz (Turecko).

Predseda poroty, známy český filmár Steve Lichtag, na margo súťažných filmov po vedal: „Pozoruhodné je, že tento ročník nabral „silný závan východných vetrov“. To znamená, že tvorba z Maďarska, Slovenska, z Česka je oveľa silnejšia ako vlní a dá sa povedať, že „prevládala“ západnú produkciu. Sme zvyknutí, že na festivaly, nielen na

Štvrtkový večer na festivale Envirofilm patril Pavlovi Barabášovi, jeho filmom a jeho hosťovi, známemu českému filmárovi Steve Lichtagovi. Banskobystrické Kino Korzo si opäť raz vyskúšalo, aké to je, keď „praská vo švíkoch“. O rozprávanie a filmy Pavla Barabáša bol aj tento rok maximálny záujem (Foto: Ján Lichý)

Pavol Barabáš prevzal na tohtoročnom Envirofilme päť z jedenásťich cien. Medzi nimi aj Cenu detského diváka, ktorú mu odovzdala predsedníčka detskej poroty Iva Ivanicová (Foto: Ján Lichý)

vá z Veľkého Ďura prevzala Cenu environmentálnej nadácie Ch. B. Parksovej. Cenu jej odovzdal riaditeľ nadácie Bill Parks z USA. Táto cena, ktorá bola na Envirofilme po prvý raz udelená vlní, obsahuje získanie potápačského certifikátu a desaťdňový pobyt na ostrove Bimini v Bahamskej republike. Katkina kresba s názvom Nečakaná návšteva znázorňuje tučniaky pri ropnej škvrne unikajúcej z tankera. Katky sme sa opýtali, čo ju inšpirovalo k nakresleniu práve tohto obrázku. „Prírodu treba ochraňovať,“ povedala. „Hlavne Antarktídu, lebo tam žije málo ľudí a tankery tam ničia prírodu...“ Výstavu prác Zeleného sveta 2006 si návštevníci Múzea SNP v Banskej Bystrici, ktoré aj v tomto roku bolo centrom festivalového diania, mohli pozrieť do konca mája.

Už tradičné prehliadky nesúťažných filmov o prírode v banskobystrickom Kine Korzo navštívilo viac ako 3 tisíc školákov z 29 škôl z Banskej Bystrice a okolia. V tomto roku u usporiadateľa festivalu ponúkli mládeži filmy z videotéky Envirofilmu. Na prehliadkach súťažných

tento, prichádza silná flotila filmov z nemeckej televízie, z Talianska, Francúzska, občas aj z USA. Musím povedať, že v tomto roku prekvapili Maďari, skutočne z Maďarska prišli fantastické filmy. Pochopiteľne, že netreba ani hovoriť o vašom Pavlovi Barabášovi, ktorý je opäť v prvých radoch. Jednoducho, východní tvorcovia zatienili západ. A to je výborné, je to úplne skvelé! Dokazuje to skutočnosť, že nie všetky filmy sú o vysokom rozpočte, ale že krása a sila ich posolania vychádza hlavne z vnú-

tornej sily...“

Steve Lichtaga, ktorý v porote Envirofilmu rozhodne nie je nováčikom, sme sa tiež opýtali, či sa porotcovia zhodli pri výbere filmov na festivalové ocenenia.

„Zastávam demokratický systém hodnotenia v porote a keďže som bol menovaný predsedom poroty, pochopiteľne som si tento systém presadil. Spočíva v tajnom známkovaní jednotlivých filmov. Každý porotca označuje film a na záver dáme toto hodnotenie dokopy. Výsledok býva niekedy prekvapením aj pre samotných členov poroty. Výsledná „známka“ filmu je však každopádne vyjadrením

názoru celej poroty. A my sme sa tento rok, čo sa týka hlavnej ceny Envirofilmu, v podstate zhodli.

Na otázku, či je niečo, čo by sa na základe jeho doterajších skúseností v porote v ďalšom ročníku Envirofilmu mohlo zmeniť, vylepšiť, odpovedal: „Niektoré filmy sú obrazom také výrazné, že nepotrebujú slová a pre porotu je jednoduché orientovať sa v nich. Sú však filmy, hlavne slovenské, české, maďarské, ktoré, vzhľadom k tomu, že porota je medzinárodná a niektorí členovia hovoria len anglicky, si vyžadujú dabing, alebo aspoň titulký. Sú to krásne filmy a majú hlbokú myšlienku, ktorá často vychádza z východných koreňov a porota by tú ich silu mala pocítiť hneď zároveň s obrazom, nie následne a sprostredkovane. Rozhodne by bolo dobré, aby v budúcnosti filmy, ktoré sú favoritmi, boli aspoň s anglickými titulkami.“

O Cenu environmentálnej nadácie Ch. B. Parksovej sa v Zelenom svete uchádzalo 5 autorov vybraných porotou. Do užšieho výberu sa dostali dve kandidátky a prestížnu cenu napokon získala Katarína Čambálová z Veľkého Ďura (na snímke zľava). Druhá kandidátka Martina Maňková zo Sobraniec získala tiež potápačský kurz a a zájazd do Chorvátska. Cenu víťazke odovzdal riaditeľ nadácie Bill Parks (Foto: Ján Lichý)

Sprievodné podujatie festivalu Vzácnosti slovenskej prírody – NATURA 2000 zoznámilo predovšetkým mladú generáciu s prírodnými vzácnosťami Slovenska. Pohybovo-súťažné aktivity sa počas celého festivalu konali v parku pred Múzeom SNP v Banskej Bystrici a zúčastnilo sa ich viac ako tisíc detí zo základných a stredných škôl Slovenska (Foto: Ján Lichý)

Deväť vybraných filmov hodnotila počas festivalu aj detská porota. Do 25-člennej poroty zasadli žiaci piatich bansko-bystrických základných škôl – po päť členov z každej školy (Pieninská, Ďumbierska, Bakosova, Moskovská a Nám. Š. Moysesova). Za predsedníčku si zvolili Ivu Ivaničovicu zo ZŠ Pieninská. Tohto roku deti prvýkrát udeľovali dve ceny – Cenu detského diváka – tú s počtom 18 hlasov získal film Pururambo Pavla Barabáša a Cenu Rádia Regina pre najlepší film po hudobnej stránke, ktorú získal tiež Pavol Barabáš (tiež s počtom 18 hlasov) za film Premeny Tatier.

Malá anketa medzi školákmi naznačila, prečo práve tieto filmy.

„Jednoznačne Pururambo,“ zhodli sa tri žiačky zo ZŠ Moskovská v odpovedi na otázku, ktorý film sa im páčil najviac. A prečo? „Bolo to dobrodružné, jedno-ducho, páčilo sa nám to. Ľudia tam v Novej Guineji žijú inak ako my, všetko robia rukami, nemajú žiadne stro-

je. Okrem Pururamba sa nám páčili aj filmy Premeny Tatier a Jeleň môj...“

Alexandru Ambróziovú vo filme Pururambo zaujalo objavovanie kmeňov a film Premeny Tatier mal podľa nej dobrý zvuk. A napokon Michaela Bariaková zo ZŠ Ďumbierska: „Z môjho pohľadu bol najpoučnejší dokument Pururambo. Brala som do úvahy to, v akých podmienkach musel vzniknúť. Páčila sa mi tá mentalita ľudí...“

„Patrónkou“ detskej poroty bola aj v tomto roku členka medzinárodnej festivalovej poroty, predsedníčka Únie slovenských

Hlavnú cenu Envirofilmu 2006 získal indický film Dáždnik Cenu za režiséru Nanditu Das z rúk ministra životného prostredia SR Lászlóa Miklósa prevzal veľvyslanec Indickej republiky na Slovensku M. K. Lokesh (Foto: Ján Lichý)

Návštevy chorých detí na Detskej klinike Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici sa stali peknou tradíciou festivalu. Tohto roku medzi deti v nemocničnej škole zavítali filmári a potápači Steve Lichtag, Hakan Üniz, Bill Parks a generálny riaditeľ SAŽP Miroslav Tončík. Steve Lichtag rozprával deťom príbeh o nakrúcaní filmov o žralokoch aj veľrýbách, premietal filmy, deti súťažili a dostávali darčeky. Ani hostia však neodišli bez darčiek, deti pre nich aj tento rok pripravili originálne darčeky, srdiečka, do ktorých nesporné vložili aj kus tých svojich srdiečok. A pravda je, že aj oni zanechali kus srdca chorým deťom v nemocnici... (Foto: Anna Gudzová)

lenskom zámku, za prítomnosti ministra životného prostredia SR Lászlóa Miklósa, primátorov festivalových miest a ďalších významných osobností a, samozrejme, autorov víťazných filmov. Hlavnú cenu Envirofilmu 2006 získal dvojminútový indický dokument Dáždnik režisérky Nandity Das. Porota pri tomto filme ocenila nápadité a vynikajúco spracované filmové poslanstvo o tom, že vodu si treba vážiť a chrániť. V súčasnosti najúspešnejší slovenský filmár Pavol Barabáš (za svoje filmy získal doteraz viac ako 130 ocenení doma aj v zahraničí) si tohto roku z festivalu odniesol päť cien. Okrem už spomenutých detských cien Cenu riaditeľky festivalu najlepšiemu filmu slovenského režiséra za film Premeny Tatier, Cenu v kategórii B (dokumentárne filmy) za film Pururambo a samostatnú neštátutárnu Cenu Únie slovenských televíznych tvorcov a Literárneho fondu za dlhodobý prínos k audiovizuálnej tvorbe s environmentálnou tematikou. Bola mu udelená za mimoriadne dokumenty, ktoré aj keď prinášajú posolstvá väčšinou z ďalekých krajín, vždy hovoria o pokore človeka pri stretnutí s prírodou. Ďalšie ceny prevzali autori z Maďarska, Českej republiky a Nemecka.

Podujatí dvanásteho ročníka medzinárodného festivalu Envirofilm v Banskej Bystrici, Zvolene a Banskej Štiavnici sa zúčastnilo okolo 8 tisíc návštevníkov zo Slovenska a zo zahraničia. Leitmotívom tohto ročníka bola NATURA 2000.

Predpokladali ste, že u detí vyhrá Pururambo?

Anna Gudzová